

Met deze donaties voeren Duitse partijen campagne

Achtergrond - 18 februari 2025 - Auteurs: Wiebke Pittlik, Bjarn van den Berg

Borden in het straatbeeld, spotjes op tv en video's op sociale media: in de Wahlkampf doen de Duitse politieke partijen alles om kiezers voor zich te winnen. Het geld daarvoor komt voor een deel van donaties. Beïnvloeding ligt op de loer, waarschuwt Transparency International, de organisatie achter de jaarlijkse corruptie-ranglijst.

In de afgelopen week alleen al hebben CDU en CSU een kwart miljoen gedoneerd gekregen van personen die volgens [Abgeordnetenwatch.de](https://www.abgeordnetenwatch.de) verbonden zijn aan de autobedrijven BMW en Porsche. De Groenen kregen vorige week een ton van de eigenaresse van een windmolenbedrijf. ([Bekijk de lijst met donaties](#))

Ook opmerkelijk waren de recorddonaties aan de AfD. Die partij kreeg in januari en begin februari drie giften van samen 4,85 miljoen euro. De herkomst van de giften is dubieus: een voormalig FPÖ-politicus uit Oostenrijk schonk een postercampagne ter waarde van 2,3 miljoen euro. Een donatie van een miljoen bleek slechts te herleiden tot een postadres, justitie onderzoekt wie achter dat adres zit.

Na dubieuze giften aan de AfD tijdens de vorige verkiezingscampagne in 2021 hebben de regering en de Bondsdag de regels aangepast. De partijen krijgen meer subsidie om de invloed van donaties te beperken. Ook moeten steunacties zoals flyercampagnes altijd door de partij worden goedgekeurd zodat ze ook als donatie (in natura) gelden en onder de transparantieregels vallen.

Partijen moeten *Großspenden*, donaties die hoger zijn dan 35.000 euro (tot maart 2024 lag de grens bij 50.000 euro), direct melden bij de Bondsdagvoorzitter. De precieze bedragen en de namen van de geldschieters worden vervolgens openbaar gemaakt. Kleinere giften moeten vanaf 10.000 euro worden gemeld in een jaaroverzicht. Giften van buiten de EU zijn niet toegestaan.

Ter vergelijking: in Nederland moeten giften vanaf 1000 euro worden gemeld en zijn giften van meer dan 100.000 euro niet toegestaan, giften uit het buitenland evenmin.

In totaal steken de grotere partijen in Duitsland bijna 77 miljoen euro in de

verkiezingen, volgens RedaktionsNetzwerk Deutschland. Van alle partijen stopt CDU/CSU het meeste geld in de campagne: 28 miljoen euro. Dat is 8 miljoen meer dan in 2021. Met een budget van 19 miljoen euro staan de Groenen op de tweede plek; zij gaven in 2021 hetzelfde bedrag uit aan hun campagne. Ook de SPD van de huidige bondskanselier Olaf Scholz stelde met 15 miljoen euro hetzelfde bedrag beschikbaar als in 2021. Maar het budget van de SPD is dus bijna half zo groot als dat van de CDU/CSU.

Afgelopen week publiceerde Transparency International de internationale corruptie-index, de [Corruption Perceptions Index](#). De corruptiewaakhond constateert dat de situatie in Duitsland is verslechterd. “Ontoereikende transparantie en ongecontroleerde grote donaties – deels uit het buitenland – brengen eerlijke politieke concurrentie in gevaar en ondermijnen het vertrouwen van burgers in de democratie. Dubieuze financiering met onduidelijke steun van buitenaf, bijvoorbeeld bij de AfD en de BSW, neemt momenteel een hoge vlucht”, stelt de organisatie in het rapport.

Omdat strategische beïnvloeding uit het buitenland, zoals door Rusland, China en de VS, een toenemend probleem is, adviseert Transparency International een parlementaire enquetecommissie. “Door het ontbreken van duidelijk regels worden belangenconflicten vaak pas achteraf duidelijk”, schrijft de organisatie. Een commissie zou beïnvloedingsstrategieën moeten blootleggen en corruptierisico’s moeten aanwijzen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/62241/met-deze-donaties-voeren-duitse-partijen-campagne>